

YÖK 'geleceğin Meslekleri'nin Yeni Yol Haritasını Belirliyor

YÖK Başkanı Prof. Dr. Saraç, “Geleceğin meslekleri ile ilgili yol haritasını belirleme sürecindeyiz. Bu alandaki yeni programların önümüzdeki ilk sene sisteme kazandırılmasını hedefliyoruz.” dedi. - 05.11.2019

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, dünyanın büyük dönüşümler içinde olduğuna işaret ederek, iş dünyasının da neredeyse tüm alanlarda farklı bir teknolojik alt yapı kullandığını söyledi.

Geleceğin meslekleri ve iş dünyasının yeni ihtiyaçlarının, yükseköğretimde de statik bir sistemden daha dinamik sistemlere geçilmesini zorunlu kıldığını belirten Saraç, “Geleceğin meslekleri ile ilgili yol haritasını belirleme sürecinde, geniş kapsamlı ve katılımlı ilk toplantıyı gerçekleştiriyoruz. Neyin nasıl yapılacağı kadar, ne kadar sürede yapılması da önemli ve beklemeye, ötelemeye, zamana yaymaya vaktimiz yok. Bugün işe başlamadığımız takdirde gelişen ve hızla ilerleyen süreçlere uyum sağlamamız yarın mümkün olmayabilir. Eğitimde yeni yetkinliklerin bir an önce kazandırılması ve yeni yetenek eğitimlerinin hızla uygulamaya girmesi beklentisi haklıdır ve icraat beklemektedir.” değerlendirmesinde bulundu.

“Büyük dönüşümün etkilerini çalışmak gerekiyor”

Saraç, Dünya Ekonomik Forumu'nun 2018 yılı İşlerin Geleceği Raporu'nda yüksek hızlı mobil internet, yapay zeka, bulut teknolojileri ve büyük veri analizlerinin adaptasyonunun iş dünyasını hızlı, derinden ve yaygın olarak etkilediğinin net olarak ortaya konulduğunu ifade ederek, “Eğitimin, iş dünyasının, hükümetlerin ve sosyal alanın büyük dönüşümden nasıl etkileneceğini ciddi bir biçimde ve titizlikle çalışmamız gerekmektedir.” dedi.

Bu alandaki akademik çalışmaların, otomasyon teknolojilerinin, en çok etkilendiği üç

alanın küreselleşme, dijitalleşme ve ekonominin çok geniş anlamda merkezileşmeden uzaklaşması (ekonomik atomizasyon) olduğunu aktaran Saraç, ekonomideki bu dağılımın KOBİ sektöründe önemli bir gelişmeye yol açtığını vurguladı.

“Heyecanlanmalı mıyız, yoksa endişelenmeli miyiz henüz kestiremiyoruz”

Bu durumun otomasyon ve yapay zekanın toplumun her kesiminde kullanılabildiğini gösterdiğini dile getiren Saraç, “Bütün bu gerekçelerle biz de meslek yüksekokullarımızda IT teknolojilerini ders olarak vermeye kararlıyız.” diye konuştu.

Saraç, robotlar ve yapay zekanın 2020'deki harcamalarının 188 milyar dolar karşılığında olacağını, dünya ölçeğinde sadece yapay zeka marketlerinin 2016'da 1,8 milyar dolar olan harcamalarının 2025'te 59 milyar dolara ulaşacağını bildirerek, “Doğrusu bu yeni gelişmeler karşısında heyecanlanmalı mıyız, yoksa endişelenmeli miyiz henüz kestiremiyoruz. Ama gerçek anlamda biliyoruz ki üniversitelerimiz bu alanlarda her açıdan hazırlıklı olmalıdır.” ifadelerini kullandı.

“10 yılda 2 milyon yeni iş sahası”

Saraç, işlerin yüzde 90'ının bilişim teknolojileri yetenekleri gerektirdiğini vurgulayarak, “Dijital dönüşüm, tüm Avrupa ülkelerinde son 10 yılda 2 milyon yeni iş sahası yarattı. 2005'ten bu yana ülkeler arası veri aktarımı 45 kat arttı, yani alışveriş veri ile gerçekleşiyor. Bütün bu gelişmeler bize gösteriyor ki geleceğin meslekleri bilgisayar bilimleri üzerinde domine ediliyor. Bu alanda ortaöğretimden itibaren teknik bilginin elde edilmesi kadar elde edilen kapasitenin kullanılabilmesi de önem taşıyor.” dedi.

YÖK'ün yapısal değişim projelerinde bu yıl 16 üniversitede dijital dönüşüm eğitimi verdiğini bildiren Saraç, 36 bin 2 öğrencinin ve 3 bin 112 öğretim elamanının bu eğitimi aldığını belirtti.

Bu çalışmaların mutlaka sosyal bilimlerin etkin rolü ile desteklenmesi gerektiğine dikkati çeken Saraç, “Hukuki alt yapıların hazırlanması, farklı nitelikteki komisyonlar marifetiyle, çeşitli alanların katkı sağlaması ve topluma uygunluğunun teyit edilmesi ve elbette bu yeni sistemlerin ortak akılla ve geniş mutabakatlar ile yürütülmesi önem taşımaktadır.” dedi. Yekta Saraç, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bilgi toplumundan Endüstri 4.0'ın yarattığı otomasyona ve robotik dünyaya geçilirken, yeni teknolojiler oluşturulurken ciddi dalgalanmalara hazır olmamız gerekiyor. Bu hızlı ve güçlü geçişler karşısında yükseköğretim politikalarını hızla yenilememiz lazım. Yetiştirdiğimiz gençlerin kariyer yollarında referans çerçevesinin milli, bakış açısının ise

evrensel olmasına önem vermeleri, çıktıkları yolda başarılı olmaları için devrin bilgi ve yetkinlikleri ile mücehhez, ülkenin ekonomik ve sosyal refahına katkı koyabilmeyi hedef ittihaz etmeleri çok önemlidir. ”

Yeni meslekler mercek altına alındı

Saraç, 100/2000 YÖK Doktora Projesi'nde geleceğin meslekleri ile ilgili ülkenin ihtiyacı olan öncelikli alanlarda doktora programları açarak akademiye, iş dünyasına ve de sanayiye, doktoralı, nitelikli insan kaynağı yetiştirdiklerini anlattı.

Yükseköğretim tarihinde ilk kez bu sene üniversite kontenjanlarının, ilgili bakanlık, kamu kurumları ve özel sektörün de katılımı ile birlikte kararlaştırıldığını aktaran Saraç, “Sonuç olarak lisans ve önlisans programlarında bütün başlıklarda ciddi bir iyileşme sağlandı. Üniversitelerimizde eğitim programları yapılırken bu yıl araştırma üniversitelerinin dışında 7 üniversitemizde dijital medya ve pazarlama, üç boyutlu modelleme, yapay zeka mühendisliği, yazılım geliştirme gibi alanlarda lisans ve önlisans programları açıldı. Bugünkü toplantımız ve öğleden sonraki alanlara özgü çalıştaylarımız ile de geleceğin meslekleri ile ilgili yeni programların önümüzdeki ilk sene sisteme kazandırılmasını hedefliyoruz.” ifadelerini kullandı.

Dönüşüm çalışmalarının mali boyutlarına değinen Saraç, ABD'de MIT kampüsünde bilgisayar bilimlerinin tümüyle yenilendiğini ve bu alanda 50 yeni akademik pozisyon oluşturulduğunu aktararak, bu alan için MIT'e 1 milyar dolar bütçe ayrıldığını bildirdi.

Saraç, “Bu yüksek rakamlar bizleri yıldırmasın, hedeflerimize ulaşmak için yüksek moral, değerler, verimli politikalar ve elbette artık günümüzde zümrüdü anka kuşu halini alan idealizmi tekrar ihya edebilirsek ve idealist bir nesil yetiştirebilirsek az maliyetlere rağmen büyük sıçramalar yapabiliriz. Buna inanıyoruz.” şeklinde konuştu.

Yekta Saraç, üniversitelerde geleceğin talepleri doğrultusunda gelişim sağlanması için gerekli idari desteği vermeye hazır olduklarını belirtti.

“4 bin 200 doktoralı akademiye ve sektöre hazırlanıyor”

Saraç, Türkiye'de kapsamlı olarak çalışılmamış robotik, büyük veri, nanoteknoloji, biyo genetik gibi birçok alanda 4 bin 200 öğrencinin YÖK 100/2000 burs projesi kapsamında doktora çalışmalarını sürdürdüğünü, yakın dönemde verilecek önemli sayıda mezunun yeni dünyanın bilimsel ve teknolojik dönüşümüne hakim olarak akademide ve farklı sektörlerde hizmet vereceklerini anlattı.

Bugünkü toplantı ile üniversite ve iş dünyası arasındaki bağların daha da

güçlendirileceğini dile getiren Saraç, şunları kaydetti:

“Eğer bu dönüşümü gerçekleştiremezsek verdiğimiz eğitim, ihtiyaçların gerisine düşecektir. Bugün dünyada diplomaların ötesinde bilgi, beceri ve yetkinliklerin tanınması tartışılırken, geleceğin ihtiyaçlarına yönelik bir yapılanmayı ortaya koyamayan eğitim kurumlarının diplomalarının değeri ciddi zarar görecektir. Bu durum da üniversite olgusunu tartışma zeminine çekecektir. Bu gerçeğin farkında olmalı ve bir ülkenin en kıymetli hazinesi olan çocuklarımıza ve gençlerine sağladığımız eğitimin her dakikasının anlamlı olmasını ve hayatlarına değer katmasını sağlamalıyız. Nesnelerin akıllandığı, yapay zekanın günlük hayata girdiği bugünlerin eğitiminde de temel kavramın 'derin öğrenme' olması gerekiyor.”

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA